

Teixint vincles

Dades generals:

Nom del centre: Llar d'infants municipal de Vilanova de Bellpuig

Província: Lleida

Referent: Elisabeth Soldevila Castán

Mail: llarvilanovadebellpuig@xtec.cat

Dades de l'experiència:

Aquesta experiència d'aprenentatge es desenvolupa a la Llar d'infants municipal de Vilanova de Bellpuig (Pla d'Urgell, Lleida), en coordinació amb la Residència i centre de dia Pare Pacífic de la mateixa població.

Des del projecte educatiu del centre, entenem la comunitat educativa en el seu sentit més ampli, donat que, a l'estar situats en una població petita (d'uns 1200 habitants), les relacions són properes i existeixen multitud de vincles que poden facilitar la col·laboració entre persones i entitats.

Des d'aquesta perspectiva, entenem que la comunitat està formada per l'alumnat, les educadores i les famílies, però també pel centre d'educació infantil i primària (que es troba en el mateix recinte), altres entitats del poble (residència, associacions), serveis (ajuntament, comerços, bars, centre de salut, mercat) i la resta de la població en general, amb els quals tenim una relació estreta a través de les nostres passejades pel poble (hàbit que practiquem totes les setmanes), quan anem a comprar coses que necessitem o quan sortim a fer encàrrecs.

En aquest marc, un dels eixos del projecte educatiu parteix de la motivació de l'equip docent de

col·laborar amb la residència de gent gran, amb la que ja existia una relació informal, donat que els dos centres es troben propers. La relació es va iniciar en aquestes passejades que fem, en les que sempre aprofitàvem per anar-los a saludar des de la finestra, doncs aquestes sortides van començar en plena època covid i no hi podíem entrar!

Aquest curs, per fi, s'han acabat les restriccions que ens limitaven les relacions, les pors s'han relaxat i des de l'equip es va decidir posar energia en aquest projecte, obrint espais de relació amb els usuaris i usuàries de la residència de forma més organitzada. Així es com neix el projecte "Teixint vincles", un projecte d'intercanvi generacional, establint una veritable xarxa de col·laboració mútua, a través de la metodologia d'aprenentatge servei.

Amb aquest projecte, ens vam plantejar diversos reptes:

- Podem dissenyar un context d'aprenentatge en què els valors de relació, vincle i compromís trobin el seu lloc?
- Podem, com a centre educatiu de primer cicle d'infantil, exercir d'agent mobilitzador a nivell comunitari?
- Podem establir una xarxa de col·laboració amb la residència que ens enforteixi mútuament?
- Podem aprofitar les fortaleses dels dos centres per atendre millor les seves necessitats?

I, a través d'aquest empoderament:

- Podem donar protagonisme als infants i a les persones grans a través d'aquesta xarxa, donant-los el lloc que mereixen com a ciutadans actius?
- Podem connectar els dos centres amb la resta de la comunitat, avançant cap a un model inclusiu i equitatiu i generant, així, un impacte social?

Aquest projecte vol donar resposta a aquestes preguntes. A través d'ell esperem remoure consciències, sensibilitzar, denunciar, contagiar de bones pràctiques i en definitiva transformar el nostre entorn immediat, passant de ser un centre educatiu a exercir d'agents dinamitzadors i de canvi, cap a una comunitat educativa integradora. I tu, vols formar part d'aquesta xarxa de transformació?

QUI
SOM

EL
PROBLEMA

**Invisibilització
infància
gent gran**

LA
SOLUCIÓ

**Xarxa de
col·laboració**

LA PROPOSTA
DE VALOR

**Projecte
d'aprenentatge
servei**

LA
CRIDA

**Vols formar
part de la
transformació?**

Els destinataris del projecte d'aprenentatge servei seran els infants de 2 a 3 anys de l'escoleta (com a impulsors) i les persones grans de la residència de la tercera edat (com a receptors). Són dos col·lectius, el de la primera infància i el de la tercera edat, que solen sentir-se invisibilitzats a nivell social. Són sovint oblidats en el disseny d'activitats culturals i d'oci, per manca d'atenció a les necessitats específiques en el disseny de les mateixes. La manca d'inclusió d'aquests dos col·lectius a les propostes limita els espais de relació i interacció. Els centres atenen les seves necessitats a través dels seus propis recursos i portes endins, cosa que els converteix en col·lectius "endogàmics", que només es relacionen entre ells. Alhora, són dos col·lectius que sovint són tractats com a ciutadans de segona categoria, el primer perquè la imatge atribuïda a la primera infància és la de considerar-los futurs membres de la societat, oblidant que ja són ciutadans de l'avui; els segons per ser considerats com a ciutadans de l'ahir, oblidant també que

segueixen sent ciutadans actius, si se'ls dona la possibilitat.

Un cop plantejat el repte vam començar a donar forma a l'estratègia d'implementació. Per inspirar-nos, vam beure de diferents fons:

- Ens vam informar d'experiències prèvies d'aprenentatge servei amb un enfocament intergeneracional.
- Vam fer un llistat de conceptes clau que volíem que formessin part del projecte.

Un cop definits els reptes i les línies generals del projecte, vam procedir a investigar en literatura de rigor científic (llibres, articles), per fonamentar la nostra pràctica, vam definir l'estratègia, establir els objectius del projecte, els objectius d'aprenentatge curriculars i els procediments i eines d'avaluació. I va quedar tot a punt per iniciar el servei!

Redacció:

Elisabeth Soldevila Castán, 2023

Aprenentatges que s'han donat:

El projecte ens ha donat l'oportunitat de gaudir dels beneficis que facilita la metodologia d'aprenentatge servei, especialment pel què fa referència a l'adquisició de competències i valors socials (empatia, solidaritat, amabilitat, responsabilitat, comunicació, implicació social, participació, col·laboració, suport mutu, compromís amb la comunitat, de relació, cohesió, assimilació de normes, generositat...). A més, aquesta metodologia millora l'autoimatge, l'autoestima i la confiança dels participants, ja que els posa en una situació en què se'ls empodera, tant als infants, com a la gent gran, com a persones útils i capaces no només de rebre, sinó també d'oferir.

A banda d'aquests aspectes més transversals, també s'han atès a continguts curriculars, gràcies a l'enfocament dels diferents tallers, molts d'ells amb una orientació STEAM. L'STEAM ens interessa pel seu enfocament competencial, que ens permet treballar les habilitats de forma transversal, atorgant un gran pes al desenvolupament de la creativitat i eliminant de l'equació el tradicional concepte de l'"error", que passa de ser penalitzable a convertir-se en una oportunitat més d'aprenentatge. Als tallers, es treballa en la intersecció de totes aquestes disciplines. A les propostes té un gran pes l'enfocament científic (pels processos que s'hi donen), l'enginyeria (que ve de la mà de l'arquitectura, provocant diferents construccions), el pensament logicomatemàtic (promogut per l'ús de peces soltes i material desestructurat) i l'art (que tenyeix l'estètica de totes les propostes). Sempre que es possible, els tallers es realitzen amb materials de reutilització, inspirant-se en la cultura maker, realitzant activitats de tinkering, que consisteixen a desballestar objectes per produir peces que ens serviran a les nostres creacions.

Descripció del servei:

El servei ha consistit en tallers i/o activitats setmanals que s'han realitzat a la mateixa residència de gent gran. Des de la llar d'infants s'han dissenyat les propostes, atenent a diferents aspectes:

- Els interessos dels infants, les seves necessitats i el seu moment evolutiu.
- Els interessos de la gent gran, les seves necessitats i les seves limitacions (físiques i cognitives).
- La vinculació del servei amb el desenvolupament curricular.
- La vinculació del servei amb els projectes que s'estan duent a terme a la llar d'infants, perquè els infants no percebin un trencament, sinó que ho visquin com una continuïtat als projectes del centre.

S'han realitzat aquests blocs de tallers/activitats:

- Passejades: hem convidat a les persones grans a unir-se al nostre projecte de passejades

pel poble que fem amb els infants, per anar descobrint l'entorn, fer encàrrecs, etc.

- Festes de l'any: hem realitzat alguns tallers vinculats amb les festes de l'any, com un taller de maquillatge per carnaval o un taller de punts de llibre (que després vam anar a repartir pel poble) per St. Jordi.
- Portem els nostres laboratoris de joc a la residència: la nostra metodologia de centre són els laboratoris de joc. En aquestes activitats, cada infant ha desat en una caixa el material del laboratori que volia prendre a la residència i hem portat totes les caixes per desplegar un "mini" laboratori allà, ensenyar els materials a la gent gran i jugar/treballar conjuntament.
- Tallers de creativitat: s'han realitzat diferents propostes per treballar la creativitat i els diferents llenguatges d'expressió.

Àmbits de servei:

Intercanvi generacional, ajuda pròxima a d'altres persones, participació ciutadana.

Matèries implicades:

Projecte globalitzat (competència lingüística, plurilingüe, personal, social, aprendre a aprendre, ciutadana, en pensament creatiu).

Nivells educatius:

Primer cicle d'educació infantil (I2).

Edats dels participants:

De 2 a 3 anys.

Data d'inici del projecte:

Novembre 2022.

Entitats que participen de l'experiència:

Llar d'infants municipal de Vilanova de Bellpuig.

Residència i centre de dia Pare Pacífic de Vilanova de Bellpuig.

Dades de contacte:

Adreça: c/ Pare Pacífic, 16, 25264 Vilanova de Bellpuig

Telèfon: 973 32 42 14 / 676 20 98 16

Correu electrònic: llarvilanovadebellpuig@xtec.cat

Web del centre: <https://educaciodigital.cat/llarvilanovadebellpuig/>

Web de l'experiència: <https://sites.google.com/view/teixint-vincles>